

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 18–19 травня 2017 року)

Частина 1

Суми
Сумський державний університет
2017

16. Справа Деккер проти Навчального центру для молоді (Dekker v. Stichting Vormingscentrum voor Jong Volwassenen (VJV-Centrum) Plus), справа C-177/88 [1990] ECR I-3941, 8 листопада 1990 року [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/en/
17. Посібник з європейського антидискримінаційного права. [Електронний ресурс] – К.: ТОВ «К.І.С.», 20138 С.- 32 ; 40-41, – Режим доступу до ресурсу : http://www.echr.coe.int/Documents/Handbook_non_discrim_law_UKR.pdf
18. Справа Вінтерсбергер проти Австрії (Wintersberger v. Austria) (дружнє врегулювання), (№ 57448/00), 5 лютого 2004 року [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
19. Справа Унал Текелі проти Туреччини (Ünal Tekeli v. Turkey) (№ 29865/96), 16 листопада 2004 року [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
20. Справа Зарб Адамі проти Мальти (Zarb Adami v. Malta) (№ 17209/02), 20 червня 2006 року [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>

ДО ПИТАННЯ ПРО ДОЦІЛЬНІСТЬ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ЗБРОЇ ЦИВІЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Ткачов Д. С.

Студент V курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Теліженко Л. В.

д. філос. н., доцент кафедри КППІДП ННІ права

Сумського державного університету

У сучасному світі людина має безліч можливостей для саморозвитку, може користуватися усіма благами цивілізації, а середня тривалість життя людини з кожним десятиліттям зростає. Але, незважаючи на всі переваги життя у XXI столітті, велику небезпеку складає зброя, адже вона постійно вдосконалюється для єдиної мети: вбивства людиною собі подібних. При цьому кримінальні елементи нашого суспільства мають доступ до її найрізноманітніших видів, стаючи постійною загрозою для звичайних, добропорядних громадян. Це актуалізує питання використання зброї в якості засобу самозахисту.

Прихильники легалізації зброї цивільного призначення мають чітку позицію: якщо життя людини в сучасному світі є найбільшою цінністю, то кожен має право захищати себе всіма можливими засобами, а злочинець, знаючи про те, що в будь-якому будинку або кишені перехожого може бути зброя, задумується про доцільність свого діяння. Але чому ж тоді більшість держав не надають права на вільне володіння зброєю своїм громадянам? Лише кілька країн у світі мають законодавство, що дозволяє громадянам її приховане носіння. Найбільш ліберальне збройне законодавство мають такі країни, як Сполучені Штати Америки, Швейцарія, Чехія, Литва та Фінляндія. Щоб розібратися в цьому питанні, необхідно проаналізувати умови, за яких законодавчо встановлювався дозвіл на вільне володіння громадянами зброї, а також процеси, що призвели до необхідності громадян мати власну зброю.

У якості прикладу звернемося до Сполучених Штатів, адже саме ця країна має найбільш розвинену збройну культуру, що має історичний фундамент. У історії США був складний період колонізації та війни за незалежність. Континентальна армія, що з перемінним успіхом вела боротьбу проти війська британського короля Георга III, складалася із так званих мінітменів. Ними називалися фермери віком до 25 років, які прибували до війська із власним спорядженням за першим повідомленням про напад [1].

Саме з цього почалося володіння громадянами зброєю в Сполучених Штатах. Після Американської революції 1775-1783 рр. було прийняте найбільш обговорюване рішення сучасним американським суспільством – Друга поправка до Конституції США. Ця поправка проголошувала: «Через те, що для безпеки вільної держави необхідне добре організоване ополчення, право народу мати і носити зброю не повинно обмежуватися» [2].

Треба сказати, що Джеймс Медісон та Томас Джефферсон, автори Білля про права та Конституції Сполучених Штатів, були високоосвіченими людьми свого часу. Вони, як і всі батьки-засновники США, були прихильниками просвітницьких ідей, які полягали у раціоналізмі, розбудові держави на принципах свободи, демократії, самоврядної республіки, природного права. Це і відобразилося у відповідних законодавчих актах.

Але, попри прихильність засновників Сполучених Штатів ідеям природного права, питання про легалізацію зброї серед громадян новоствореної республіки вирішувалося виходячи, що називається, з самого «життя», з об'єктивної реальності. Ця реальність полягала у досвіді використання народного ополчення, яке може протистояти сильнішому за них ворогу. Тому автори Другої поправки абсолютизували в її тексті необхідність та цінність власної зброї у громадян.

Текст поправки має дуже дискусійний характер, оскільки після її прийняття велись численні спори щодо доцільності такого підходу до володіння зброєю в сучасному світі.

Противники легалізації зброї цивільного призначення стояли на тому, що поправка вносилася в інших умовах, які були обумовлені необхідністю в захисті держави. А в сучасному суспільстві Сполучених Штатів такої необхідності, як у XVIII столітті, немає, а зброя призводить лише до зростання рівня злочинності та насильства.

Рішенням Верховного Суду США у справі 2008 року «Округ Колумбія проти Хеллера» було остаточно вирішено, що обмеження в цій сфері є порушенням прав громадян. Суд уточнив, що Друга поправка захищає право громадян на володіння зброєю незалежно від служби в ополченні та дає їм право користування зброєю для законних цілей, таких як самооборона в оселі [3].

Легалізація зброї цивільного призначення призводить до позитивного результату в безпеці громадян та зниженні рівня злочинності. Звернемося знову таки до досвіду Сполучених Штатів, де міське управління міста Кеннесо (Джорджія) видало акт, який зобов'язав голів домашніх господарств тримати хоча б одну одиницю вогнепальної зброї. Цей акт призвів до того, що за 16 років у цьому місті сталося лише три вбивства, лише одне з яких було вчинене з використанням вогнепальної зброї. Загальна кількість злочинів проти особи в Кеннесо зменшилася більше, ніж удвічі. Лише усвідомлення факту, що все населення міста озброєне, стало умовою того, що злочинність перестала бути проблемою для містян.

Досвід європейських країн показав, що обмеження прав громадян на володіння зброєю призводить до протилежних наслідків. Британський уряд заборонив володіння вогнепальною зброєю в січні 1997 року, і в період з 1996 по 2003 роки в цій країні кількість злочинів із застосуванням насильства зросла на 88%. У 1974 році в Ірландії було заборонено і конфісковано велику кількість стрілецької зброї. З того часу кількість убивств у країні зросла у 5 разів [4, с. 321].

XX століття було найбільш кривавим за всю історію людства. Дві світові війни, тоталітарні режими з мільйонами репресованих, розробка новітніх засобів масового ураження, післявоєнний хаос та нескінченні локальні збройні конфлікти в рамках холодної війни призвели до того, що, незважаючи на всі прагнення міжнародної спільноти зберегти мир, останні десятиліття людство знаходиться в затяжній кризі, яка виражається у руйнівних для суспільства подіях, що мають найрізноманітніший фундамент. До таких подій можна віднести тероризм, культурні та релігійні сутички, нові методи ведення війн та вдосконалення засобів і технологій для вчинення злочинів. Життя цілих поколінь проходять у постійній небезпеці з боку терористичної, іншої злочинної чи військової загрози, що призводить до недовіри громадян до держави як інституту, який може їх захистити. Тому легалізація зброї цивільного призначення є дієвим засобом для

забезпечення умов, при яких може бути реалізоване право на захист власного життя та життя інших людей від протиправних посягань за допомогою зброї. Саме виходячи із об'єктивної реальності, умов, які продиктовані кожній людині сучасним світом, стає зрозуміло, що легалізація зброї цивільного призначення сьогодні є доцільною.

Отже, легалізація зброї цивільного призначення у наш час – це гарантія для кожного громадянина, що його життя, здоров'я та власність захищені. Зброя в руках законослухняного громадянина є лише інструментом, що навчить суспільство цінувати життя та основні цінності, притаманні вільній людині цивілізованого демократичного світу, як це має місце у таких високорозвинених країнах, як Сполучені Штати Америки, Швейцарія, Чехія та інші, спосіб та рівень життя в яких є взірцем для сучасної людини.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Minutemen [Electronic resource] // US History.org. – 2017. – Access mode: <http://www.ushistory.org/people/minutemen.htm>.
2. The Bill of Rights [Electronic resource] // National Archives. – 2017. – Access mode: <https://www.archives.gov/founding-docs/bill-of-rights>.
3. District of columbia et al. V. Heller certiorari to the united states court of appeals for the district of columbia circuit No. 07–290. Argued March 18, 2008-Decided June 26, 2008 [Electronic resource] // Supreme Court Of The United States. – 2017. – Access mode: <https://www.supremecourt.gov/opinions/07pdf/07-290.pdf>.
4. Діденко С. В. Адміністративно-правове забезпечення обігу та застосування зброї в Україні: дис. ... кандидата юрид. наук / С. В. Діденко. – Київ, 2016. – 443 с.

ЮРИДИЧНІ ФАКТИ В МЕХАНІЗМІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ:

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ

Яковлєва Я. С.

Студентка I курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Чернадчук В. Д.

д.ю.н., професор, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін та фінансового права

ННІ права

Сумського державного університету

Правові норми, закріплюючи правила поведінки суб'єктів суспільних відносин, неспроможні самостійно спричинити їх виникнення, зміну чи припинення. Вони є